

สรุปรายงานการประชุมผู้เชี่ยวชาญ

“Cost-consequence analysis of parenchymal stapling versus hand-sewn for pulmonary lobectomy for lung diseases in Thailand: a randomized controlled trial

วันที่ 17 สิงหาคม 2555 เวลา 09.30-11.30 น.

ณ ห้องประชุม 1 ชั้น 6 อาคาร 6 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นพ.ชูศักดิ์ เกษมศานต์	สถาบันโรคทรวงอก
2. นพ.ปราโมทย์ ปรปักษ์ขาม	สถาบันโรคทรวงอก
3. ผศ.นพ.ปริญญญา สากิยลักษณ์	คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล
4. นพ.เพชร พิณโสภณ	คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. นางมัลลิกา ลดาวัลย์ ณ อยุธยา	สมาคมอุตสาหกรรมเทคโนโลยีเครื่องมือแพทย์ไทย
6. นายรชตะ อุ่นสุข	กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง
7. นพ.อภิชาติ ตันตระวรศิลป์	คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
8. ภญ.กฤษฏีกา ดำรงปราษฎ์	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
9. ภญ.คัคณางค์ โตสงวน	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
10. ภญ.พิศพรรณ วีระยั้งยง	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
11. นพ.ยศ ตีระวัฒนานนท์	โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ

ภญ.คัคณางค์ โตสงวน แจ้งถึงการได้มาซึ่งหัวข้องานวิจัย ว่าหัวข้องานวิจัยนี้เป็น 1 ใน 6 โครงการวิจัย ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างกลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย (กสพท.) กับโครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ (HITAP) เพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีด้านสุขภาพที่เหมาะสม โดยโครงการทั้ง 6 ผ่านการคัดเลือกจาก กสพท. และ HITAP

ภญ.พิศพรรณ วีระยั้งยง แจ้งวัตถุประสงค์ของการประชุมว่า ขอความคิดเห็นต่อการศึกษาที่จะนำเสนอและขอเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ในเชิงนโยบาย

นพ.อภิชาติ ตันตระวรศิลป์ ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นำเสนอผลการศึกษาเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายและประสิทธิผลของการผ่าตัดปอดด้วยอุปกรณ์ stapler เปรียบเทียบกับการผ่าตัดโดยการเย็บด้วยมือ พบว่าค่าใช้จ่ายของการผ่าตัดปอดด้วยอุปกรณ์ stapler ถูกกว่าการผ่าตัดโดยการเย็บด้วยมือทั้งในมุมมองทางสังคมและมุมมองผู้ให้บริการแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่การผ่าตัดปอดด้วยอุปกรณ์ stapler มีโอกาสในการเกิด post-operative air leak น้อยกว่าการเย็บด้วยมืออย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นควรเสนอให้เบิกจ่ายอุปกรณ์ stapler ในระบบประกันสุขภาพทั้ง 3 ระบบ

ที่ประชุมมีซักถามและข้อเสนอแนะต่อผลการศึกษาดังนี้

ข้อซักถาม

1. ในการศึกษาได้ exclude เรื่องของ infection ออกไปหรือไม่ เพราะการมี infection จะทำให้ใช้เวลาในการผ่าตัดนานขึ้น
จากการทำ sub group analysis แล้วพบว่าระยะเวลาในการผ่าตัดไม่แตกต่างกันทางสถิติ
2. การอุปกรณ์ใดในการตัดปอดและนำมารวมคิดเป็นต้นทุนการรักษาหรือไม่
ใช้ stapler เป็นอุปกรณ์สำหรับตัดปอดสำหรับผู้ป่วยทุกราย และรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายของการผ่าตัดแล้ว
3. ความหมายของคำว่า “air leak” หมายถึงอะไร ที่จะบอกว่ามี air leak หรือไม่มี air leak และประเมินในระยะเวลาใด
จะมีการประเมินว่ามี air leak หรือไม่ตอน day 1 คือ หลังจากวันที่ผ่าตัดเสร็จแล้ว โดยจะมีการแบ่ง air leak เป็น 4 grade โดย grade 1 มี air leak ทั้งหายใจเข้าและหายใจออก grade 2 มี air leak ตอนหายใจเข้า grade 3 มี air leak ตอนหายใจออก grade 4 มี air leak ตอนหายใจออกแบบไอแรงๆ
4. ใน slide ที่นำเสนอ ค่าเฉลี่ย duration ของ air leak มีความแตกต่างกันมากระหว่าง control group และ study group คือ 13 วัน กับ 1 วัน แต่ทำไมกลับไม่มีความแตกต่างทางสถิติ
เนื่องจากกลุ่ม study มี air leak แค่ 2 รายและระยะเวลาของการเกิด air leak แค่ 1 วัน แต่ในกลุ่ม control มี 8 คน ที่มี air leak และระยะเวลาหลัง air leak ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) กว้างมาก จึงทำให้ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ โดยใช้ t-test
5. เหตุใดต้นทุน indirect cost ของกลุ่ม control จึงมากกว่ากลุ่ม study
เนื่องจากมีระยะเวลาในการนอนโรงพยาบาลนานกว่าจึงทำให้สูญเสียรายได้มากกว่า และต้นทุน indirect cost จะรวมต้นทุนทั้งญาติและผู้ป่วย

ข้อเสนอแนะ

1. ควรระบุรุ่น stapler ที่ใช้ในการศึกษาเพราะ มี stapler หลายแบบและหลายรุ่น และสามารถใส่ตัวแม่ของ stapler ร่วมกันได้ ซึ่งจะมีผลต่อการศึกษาต้นทุน (อาจจะสืบราคาปัจจุบันเพื่อเปรียบเทียบต้นทุนของ stapler ที่ซื้อขณะทำการศึกษา เพราะหลังจากที่เริ่มการศึกษา มีประกาศจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ให้เบิกจ่าย stapler ได้ ราคาอาจจะถูกลง)
2. การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่าง duration ของ air leak ใน 2 กลุ่มการศึกษา ควรใช้เป็น parametric test แทน t-test
3. เมื่อผู้ป่วยออกจากโรงพยาบาลต้องนอนพักรักษาตัวต่อที่โรงพยาบาลประมาณ 1 เดือน ซึ่งการนอนโรงพยาบาล 10 วัน หรือ 8 วัน อาจจะไม่มีการสูญเสียรายได้ของผู้ป่วย
4. การรักษาโรคปอดที่จำเป็นต้องได้รับการผ่าตัดสามารถรักษาโดยการผ่าตัดเปิดและการใช้กล้อง ซึ่งการกำหนดอัตราค่ารักษาพยาบาลจะได้กำหนดว่าจะรักษาโดยวิธีใด ซึ่งจะทำให้การเบิกจ่ายมีความยืดหยุ่น ถึงแม้ว่าค่ารักษาของทั้งสองวิธีจะแตกต่างกัน แต่ผู้บริการจะเบิกค่ารักษาตามที่จ่ายจริง